

Aesculus pavia 'Rosea Nana'

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam *Aesculus pavia* is een combinatie van de geslachtsnaam *Aesculus* en de soortnaam *pavia*. *Aesculus* is de oude Latijnse naam voor een soort eik met eetbare eikels, die door Linnaeus werd toegepast op dit geslacht. De soortnaam *pavia* is een eerbetoon aan de 17e-eeuwse Nederlandse botanicus Petrus Paaw (1564-1617), wiens naam in het Latijn 'Pavius' was. De naam van de cultivar, 'Rosea Nana', is beschrijvend: *Rosea* (Latijn voor roze) verwijst naar de bloemkleur, en *Nana* (Latijn voor dwerg) duidt op de compacte, lage groeiwijze, wat suggereert dat het een dwergkastanje betreft.

Taxonomie

Aesculus pavia 'Rosea Nana' is een cultivar van de soort *Aesculus pavia*, de rode pavia of rode buckeye. De taxonomische indeling is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Sapindales
- Familie: Sapindaceae (Zeepboomfamilie), voorheen Hippocastanaceae
- Geslacht: *Aesculus* (Paardenkastanje)
- Soort: *A. pavia*
- Cultivar: *A. pavia* 'Rosea Nana'

Synoniemen

Als cultivar van *Aesculus pavia* heeft *A. pavia* 'Rosea Nana' zelf geen wetenschappelijke synoniemen in de strikte zin van de soortnaam. De soort *Aesculus pavia* staat in oudere literatuur bekend onder synoniemen als *Pavia rubra*. De cultivar wordt soms verhandeld onder de Nederlandse naam 'Dwergkastanje'. De cultivar *A. pavia* 'Rosea Nana' wordt soms ook in verband gebracht met *A. pavia* 'Koehnei'.

Variëteiten en cultivars

De soort *Aesculus pavia* kent twee geaccepteerde botanische variëteiten: *A. pavia* var. *pavia* (met typisch rode bloemen) en *A. pavia* var. *flavescens* (met gele bloemen). Daarnaast zijn er verschillende cultivars van *A. pavia* en de verwante hybride *Aesculus* × *carnea* (rode paardenkastanje, een kruising met *A. hippocastanum*).

Cultivars en variëteiten gerelateerd aan *A. pavia* zijn onder meer:

- *pavia* 'Atrosanguinea': Heeft diepere rode bloemen dan de soort.
- *pavia* 'Humilis': Een lage, soms kruipende struikvorm.
- *pavia* 'Splendens'.
- *pavia* 'Rosea Nana': De dwergvormige, roze bloeiende selectie die in dit artikel wordt behandeld, geselecteerd uit de *A. pavia* var. *discolor* typen.

Familie

Aesculus pavia 'Rosea Nana' behoort tot de familie Sapindaceae (Zeepboomfamilie). Historisch gezien werd het geslacht *Aesculus* ingedeeld in de aparte familie Hippocastanaceae (Paardenkastanjefamilie), maar fylogenetische studies hebben ertoe geleid dat het nu is opgenomen in de Sapindaceae.

Hoogte

Deze cultivar staat bekend als een dwergvorm. De plant groeit langzaam uit tot een kleine, bolvormige struik of boom, vaak geënt op een stam. De uiteindelijke hoogte ligt doorgaans tussen 2 en 3,5 meter, wat aanzienlijk kleiner is dan de botanische soort (*A. pavia*), die 5 tot 8 meter kan bereiken.

Bloemkleur

De bloemen van *A. pavia* 'Rosea Nana' zijn oranjeroze tot roze van kleur. Ze verschijnen in opstaande, piramidale trossen (pluimen) van 10 tot 15 cm lang. De bloemen zijn buisvormig en trekken kolibries en vlinders aan in hun oorspronkelijke habitat.

Bladkleur

Het blad van de dwergkastanje is handvormig samengesteld, meestal vijftallig. De bladeren lopen in het voorjaar roodbruin uit en worden later in de zomer glanzend donkergroen aan de bovenzijde en grijsgroen aan de onderzijde. Het is een bladverliezend gewas, wat betekent dat het in de winter zijn bladeren verliest. De herfstkleur is vaak onopvallend.

Bloeiperiode

De bloei vindt plaats in de late lente tot vroege zomer, meestal in de maanden mei en juni. De cultivar staat bekend om zijn rijke bloei.

Standplaats

De plant prefereert een standplaats in de volle zon tot halfschaduw. Hoewel *A. pavia* van nature voorkomt op vochtige plaatsen, is het in cultuur een redelijk tolerante plant. Hij groeit het best in gemiddelde, vochthoudende, goed doorlatende en bij voorkeur zure gronden. In hete, droge zomers kan de plant last krijgen van bladrandverbranding (leaf scorch).

Herkomst

De botanische soort *Aesculus pavia*, waar deze cultivar van is afgeleid, is inheems in het zuidoostelijke deel van Noord-Amerika, variërend van Illinois en Virginia in het noorden tot Texas en Florida in het zuiden. De cultivar 'Rosea Nana' is een selectie die in Europa is ontstaan en is geselecteerd op basis van zijn dwerggroei en roze bloemkleur.

Soort gewas

Het is een bladverliezende, langzaam groeiende, dwergstruik of kleine boom, vaak geënt als bolvorm op stam. Door de geringe hoogte en langzame groei is hij zeer geschikt voor kleinere tuinen en als kuipplant.

Vermeerderingswijze

De meeste cultivars van *Aesculus pavia*, waaronder 'Rosea Nana', worden doorgaans vegetatief vermeerderd, met name door enten op een onderstam van de botanische soort (*A. pavia*) of een verwante soort, om de unieke eigenschappen van de cultivar te behouden. Zaadvermeerdering wordt gebruikt voor de soort, maar resulteert niet in de uniforme eigenschappen van de cultivar.

Klimaatzone

De soort *Aesculus pavia* is winterhard in USDA-zone 4 tot 9. De cultivar 'Rosea Nana' erft een vergelijkbare goede winterhardheid, doorgaans tot in zone 5 of 6, wat betekent dat hij matige vorst kan verdragen.

Insecten

Aesculus pavia is over het algemeen minder vatbaar voor plagen dan de witte paardenkastanje (*A. hippocastanum*). De rode pavia wordt bijvoorbeeld niet aangetast door de paardenkastanjemineermot. De plant kan echter gevoelig zijn voor de bladvlekkenziekte (*Guignardia aesculi*). Soms kunnen spintmijten voorkomen, vooral onder droge omstandigheden. De bloemen trekken in Noord-Amerika vaak kolibries aan voor bestuiving.

Bronvermelding

<https://www.tuinplantenbezorgd.nl/dwergkastanje-aesculus-pavia-rosea-nana.html>

<https://www.limburgplant.nl/pavia-kastanje/aesculus-pavia-rosea-nana/>

<https://www.chicagobotanic.org/plant-collections/plant-finder/aesculus-pavia-rosea-nana-red-buckeye>

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:781619-1>

https://en.wikipedia.org/wiki/Aesculus_pavia

<https://mortonarb.org/plant-and-protect/trees-and-plants/red-buckeye/>

<https://plants.ces.ncsu.edu/plants/aesculus-pavia/>

<https://www.tenhoven-bomen.nl/aesculus-pavia-rosea-nana>

<https://www.vdberk.nl/bomen/aesculus-pavia/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Aesculus</i> (Latijn voor eik, door Linnaeus toegepast); <i>pavia</i> (naar Petrus Paaw); 'Rosea' (roze); 'Nana' (dwerg).
Taxonomie	Rijk: Plantae, Orde: Sapindales, Familie: Sapindaceae, Geslacht: <i>Aesculus</i> , Soort: <i>A. pavia</i> , Cultivar: <i>A. pavia</i> 'Rosea Nana'
Synoniemen	Dwergkastanje, soms in verband gebracht met <i>A. pavia</i> 'Koehnei'. Botanische soort: <i>Pavia rubra</i> .
Variëteiten en cultivars	<i>A. pavia</i> var. <i>pavia</i> , <i>A. pavia</i> var. <i>flavescens</i> , <i>A. pavia</i> 'Atrosanguinea', <i>A. pavia</i> 'Humilis', <i>A. pavia</i> 'Splendens', <i>A. pavia</i> 'Rosea Nana'
Familie	Sapindaceae (Zeepboomfamilie)
Hoogte	2 tot 3,5 meter (dwergvorm)
Bloemkleur	Oranjeroze tot roze
Bladkleur	Roodbruin in het voorjaar, later glanzend donkergroen
Bloeiperiode	Late lente tot vroege zomer (mei, juni)
Standplaats	Volle zon tot halfschaduw, vochthoudende, goed doorlatende grond
Herkomst	Cultivar; de soort <i>A. pavia</i> is inheems in Zuidoost-Noord-Amerika
Soort gewas	Bladverliezende, langzaam groeiende, dwergstruik of kleine boom
Vermeerderingswijze	Enten (vegetatieve vermeerdering)
Klimaatzone	USDA-zone 5 tot 9
Insecten	Relatief resistent, gevoelig voor bladvlekkenziekte, trekt kolibries aan (inheemse habitat)